

1. Inleiding: Hoe maken we keuzes in de overgang naar aardgasvrij?

In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt om de uitstoot van CO₂ in Nederland terug te dringen. Eén van die afspraken is dat elke gemeente in Nederland plannen moet maken om uiterlijk in 2050 de gehele gebouwde omgeving aardgasvrij te maken. Deze plannen stelt de gemeente Zuidplas eind 2021 vast in de *Transitievisie Warmte*. In deze visie staat wanneer welke buurten van het aardgas afgaan en wat het verwachte alternatief voor warmte zal worden.

Dat betekent dat er keuzes gemaakt gaan worden. Om weloverwogen te kunnen bepalen wanneer en hoe een buurt kan overschakelen naar een duurzame warmtedrager, is het nodig om de uitgangspunten te formuleren. Deze uitgangspunten willen we opstellen in samenspraak met onze inwoners en komen straks terug in de *Transitievisie Warmte*.

Betrokkenheid van de inwonersadviesraad

Tijdens de informatieavonden in februari/maart 2020 en in juli 2020 vroegen wij bewoners om hun ideeën over het onderwerp Zuidplas Aardgasvrij met ons te delen. Naar aanleiding van deze avonden hebben wij zes uitgangspunten opgesteld die wij begin november 2020 hebben voorgelegd aan de inwonersadviesraad.

Het resultaat van de avond

Naar aanleiding van de gesprekken met u hebben wij een enkele uitgangspunt toegevoegd en bestaande uitgangspunten gesplitst. Ook hebben we naar aanleiding van de gesprekken een omschrijving toegevoegd. Daarbij was de uitdaging om enerzijds recht te doen aan de gemaakte opmerkingen en anderzijds de uitgangspunten behapbaar te houden. Het resultaat is een lijst van negen uitgangspunten geworden.

Let op! Dit resultaat is een concept en u heeft de mogelijkheid om hier nog opmerkingen over te maken. Bij dit verslag zit een enquête waarbij u nog de mogelijkheid krijgt om (1) per uitgangspunt aanvullende opmerkingen te maken, en (2) om de uitgangspunten tegen elkaar af te wegen door de uitgangspunten een waarde toe te kennen van 1 tot 5.

Mocht u hierover vragen hebben dan kunt u een e-mail sturen naar duurzaam@zuidplas.nl.

2. Voorstel van de uitgangspunten.

Elk dorp en elke buurt in de gemeente Zuidplas is anders in samenstelling van bewoners, gebouwen en alternatieve warmtebronnen voor aardgas. Per buurt wordt daarom een plan van aanpak op maat gemaakt. Voordat wij zover zijn benoemen wij eerst met elkaar de uitgangspunten die gedurende het hele proces centraal staan. De toekomstige plannen en het beleid worden steeds getoetst aan deze uitgangspunten.

Betaalbaarheid van de overgang op alternatieve warmte: Iedereen (huurders, woningeigenaren, ondernemers en andere lokale partijen) moet mee kunnen doen. Ook mensen die minder te besteden hebben. De grens van wat betaalbaar is, is voor iedereen anders. Het betekent in ieder geval dat iemand voldoende financiële middelen over moet houden om de huidige levensstandaard voort te kunnen zetten. Of de overgang naar aardgasvrij betaalbaar is, weten we pas als de totale kosten inzichtelijk zijn. De totale kosten bestaan uit een verrekening van de prijs voor warmte, de investeringskosten, de besparing op energiekosten en de terugverdientijd. We beginnen daar waar de overstap het meest betaalbaar is.

Verantwoord tempo van verduurzaming: Huurders, woningeigenaren, ondernemers en andere lokale partijen krijgen voldoende de tijd om de overgang naar aardgasvrij te maken. Als een buurt nog niet in aanmerking komt om geheel van het aardgas afgekoppeld te worden, bieden we in de Transitievisie Warmte praktische maatregelen die bewoners nu al kunnen nemen om energie te besparen en zich voor te bereiden op de transitie.

Zorgvuldigheid in het proces Zuidplas Aardgasvrij: In het proces Zuidplas Aardgasvrij houden we rekening met onzekerheden en zijn we flexibel in de plannen. Dit betekent dat de af te leggen weg in de Transitievisie Warmte niet in beton is gegoten. We zullen de Transitievisie regelmatig bijwerken met de nieuwste kennis en nieuwe technieken.

Transparantie in het proces: We delen zo veel mogelijk de gegevens waarop we ons beleid baseren, zodat inwoners en anderen met ons mee kunnen kijken. We staan open voor de inbreng van belanghebbenden bij het proces. We houden belanghebbenden op de hoogte van de status van onze plannen en creëren duidelijkheid voor betrokkenen door steeds helder te communiceren over de tijdlijn.

De warmtelevering moet gegarandeerd zijn: We laten niemand in de kou staan. De risico's van mogelijke uitval van warmte mag niet hoger zijn dan we nu gewend zijn.

Ontzorgen van bewoners: We doen er zoveel mogelijk aan om elk huishouden zo vroeg mogelijk te laten weten wat zij kunnen doen. We streven er bovendien naar om zoveel mogelijk te werken met complete wijkaanpakken. We sluiten aan bij het zelf organiserend vermogen van de inwoners van Zuidplas. Daarnaast maken we de overstap voor bewoners zo simpel mogelijk, bijvoorbeeld met goede informatie en collectieve inkoopacties.

Zoveel mogelijk aansluiten bij al bestaande lokale initiatieven: Bij het maken van keuzes proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de enthousiaste koplopers van de transitie. We faciliteren lokale initiatieven zoveel mogelijk en delen deze succesverhalen. Bewonersinitiatieven zijn een indicator voor de aanwezigheid van draagvlak. Voor huurders van wooncorporaties geldt dat wanneer er sprake is van een grootscheepse renovatie, waarbij de aard en omvang gaat wijzigen er wettelijke instemmingspercentages gelden.

Woongenot bewoners en beperken overlast: De transitie naar duurzame warmte brengt ook overlast met zich mee. Bijvoorbeeld omdat een woning geïsoleerd moet worden of omdat een straat tijdelijk open komt te liggen. Daarom kiezen we er zoveel mogelijk voor om activiteiten te combineren. Bijvoorbeeld door de warmtetransitie te combineren met de herinrichting van het openbaar gebied waarbij wij rekening houden met andere (duurzaamheids-)opgaven. We hebben niet alleen aandacht voor duurzame warmte, maar ook houden we rekening met verkoeling van de gebouwde omgeving.

De warmtetransitie moet leiden tot verlaging van CO₂-uitstoot: Het doel van de Warmtetransitie is om de CO₂-uitstoot terug te dringen. Het terugdringen van het aardgasverbruik is een voorwaarde daarvoor. We zetten in ieder geval aanzienlijk in op energiebesparing en het isoleren van de gebouwde omgeving. We staan open voor tussenstappen, als daarbij het gasverbruik flink wordt verlaagd. We stoppen pas volledig met aardgas als dat haalbaar en betaalbaar is.